

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges i samarbejde med Avannaata Kommunia senest til EM 2028 at udarbejde og fremlægge et opdateret beslutningsgrundlag og en handlingsplan om mulighederne for at etablere moderne affaldsforbrændingsanlæg i Uummannaq og Upernavik, som opfylder BAT-kravene . I beslutningsgrundlaget skal mulighederne for at etablere forbrændingsanlæg i Uummannaq og Upernavik sammenlignes med den landsdækkende løsning for transport af affald. Sammenligningen skal omfatte økonomi, miljøpåvirkninger, affaldsmængder, drift, transport, havis, finansieringsmuligheder samt mulighederne for at udnytte varmen fra forbrændingen.

(Medlem af Inatsisartut Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

(1. behandling)

Tak til Aqqalu C. Jerimiassen for forslaget.

Affaldshåndtering er ikke blot et praktisk spørgsmål. Det handler om sundhed, miljø og om, at hverdagen skal fungere ordentligt i hele landet. Derfor har Demokraatit stor forståelse for de udfordringer, som borgerne i Uummannaq, Upernavik og de omkringliggende bygder oplever.

Det er ikke tilfredsstillende, hvis affald hober sig op, spredes i naturen eller må opbevares i længere tid på grund af havis, vejrforhold og forsinkelser i transporten. De særlige forhold i Nordgrønland skal tages alvorligt og indgå i arbejdet med de fremtidige løsninger.

Det er positivt, at forslaget ikke på forhånd træffer beslutning om at etablere nye forbrændingsanlæg, men lægger op til et opdateret beslutningsgrundlag. Samtidig må vi holde fast i de væsentlige hensyn, som Naalakkersuisut tidligere har fremhævet.

Små forbrændingsanlæg kan være vanskelige og dyre at drive miljømæssigt og sundhedsmæssigt forsvarligt. Der kan blandt andet være risiko for udledning af dioxin og andre skadelige stoffer. Hvis der skal etableres lokale anlæg, skal de derfor leve op til de samme miljøkrav og krav om bedste tilgængelige teknik som anlæggene i Nuuk og Sisimiut.

Vi skal også være ærlige om økonomien. Anlægsudgifterne er kun en del af regningen. Der skal være tilstrækkelige affaldsmængder, kvalificeret personale og økonomi til den løbende drift og vedligeholdelse. Ellers risikerer vi en dyr løsning, hvor udgifterne i sidste ende bliver sendt videre til borgerne.

Naalakkersuisut har tidligere tilkendegivet støtte til den fælles løsning gennem ESANI. Demokraatit mener fortsat, at denne løsning skal være det naturlige udgangspunkt. Men det fritager os ikke fra at undersøge,

hvordan transport, oplagring og beredskab fungerer under de særlige forhold i Nordgrønland.

Derfor ser vi værdi i, at de eksisterende forudsætninger løbende bliver vurderet i tæt samarbejde med Avannaata Kommunia og de øvrige relevante aktører. Nye oplysninger om affaldsmængder, transportforhold, havis og mulighederne for at udnytte affaldet som energi bør naturligvis indgå i arbejdet. Det bør dog ske på en måde, der bygger videre på den igangværende affaldsplanlægning og ikke skaber parallelle og unødigt dyre processer.

For Demokraatit er det afgørende, at løsningen både er miljømæssigt forsvarlig, økonomisk bæredygtig og praktisk mulig. Vi skal hverken afvise lokale muligheder på forhånd eller skabe forventninger om nye anlæg, før vi ved, om de kan drives forsvarligt.

Det vigtigste er, at borgerne i Uummannaq, Upernavik og de omkringliggende bygder oplever reelle forbedringer, og at vi finder en løsning, som tager højde for både mennesker, natur og lokale forhold.

Demokraatit indstiller på den baggrund, at Aqqalu Jerimiassens forslag samt Naalakkersuisuts ændringsforslag henvises til behandling i det relevante udvalg.